

Bu rapor; Enerji İşleri Genel Müdürlüğü, Enerji Politikaları ve Stratejileri Dairesi Başkanlığı Personeli tarafından hazırlanmış olup, haberler ilgili kaynakların özetidir.

“DÜNYA ENERJİ GÖRÜNÜMÜ”

111

Volkan YARAMIŞ:

AB Ülkeleri Enerji Görünümü

Sinem ÇAYNAK:

Amerikalar & Asya & Pasifik Enerji Görünümü

Muhittin İZGİ:

Ortadoğu Enerji Görünümü

Abdurrahman

BAYRAKTARKATAL:

Think -Tank Kuruluşları

AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ ENERJİ GÖRÜNÜMÜ

ÇEK CUMHURİYETİ:

Çek Cumhuriyeti'nin güncellenen enerji stratejisine göre, Temelin ve Dukovany tesislerinde yeni reaktörlerin inşa edilmesiyle ülkenin gelecekteki enerjisinin yarısının nükleerden karşılanması yönünde gelişmelere hız verilmesi beklenmektedir. Reuters haber ajansı tarafından elde edilen bahse konu strateji belgesine göre, Hükümet, var olan tesislere yeni reaktörlerin kurulmasıyla toplamda 2500 MW kapasitesinde ilave güç elde etmeyi beklemektedir. Bahse konu belgede, ayrıca, Çek Cumhuriyeti'nin Orta Avrupa ülkeleri içerisinde doğal gaz transiti olma rolünü sağlamlaştırması gerektiği yönünde ifadeler yer almaktadır.

<http://af.reuters.com/article/energyOilNews/idAFL6N0U619720141222>

ALMANYA:

Almanya'nın enerji depolama araçlarının maliyetlerindeki düşüş ve ülke tarafından enerji depolamaya ilişkin cömert desteklemeler hane halklarının güneş enerjisi kullanımlarını artırmıştır. Alman Güneş Endüstrisi Birliği'ne (BSW-Solar) göre, güneş enerjisi depolama sistemleri fiyatları bir ay içerisinde yaklaşık %25 düşmüş olup, halihazırda 15.000'den daha fazla hane halkı güneş enerjisinden üretilen elektriği depolamaktadır. BSW-Solar'ın Yönetici Müdürü Carsten Körnig, uygun güneş depolama sistemleriyle enerji bağımsızlığının daha fazla gerçekleştirilebileceğini ve uzun dönemde fiyat istikrarının sağlanabileceğini ifade etmiştir.

<http://www.energymatters.com.au/renewable-news/energy-storage-germany-em4620/>

YUNANİSTAN:

ABD'nin Yunanistan Büyükelçisi Christos Panagopoulos, katıldığı enerji haftası toplantısında, Rus gazına alternatif olarak İsrail ve Kıbrıs gazının Avrupa'ya aktarılması noktasında Yunanistan'ın hub olmasının önemini ifade etmiştir. Avrupa'nın enerji açığının söz konusu olduğunu ve bu durumun acil çözülmesi gereken bir husus olduğunu ifade eden Panagopoulos, İsrail ve Kıbrıs gazının Yunanistan aracılığıyla Batı'ya aktarılması her ne kadar Avrupa enerji açığı sorununu %100 çözemeyecekse de, enerji güvenliğine önemli katkılar sağlayacağını belirtmiştir.

<http://www.balkans.com/open-news.php?uniqueNumber=199953>

AMERİKALAR & ASYA & PASİFİK ENERJİ GÖRÜNÜMÜ

HİNDİSTAN-BANGLADEŞ:

Hindistan'a resmi ziyarette bulunan Bangladeş'in Maliye Bakanı Abdul Muhith, iki ülke arasında enerji işbirliğinin verimli sonuçları olmasını beklediklerini kaydetti. Hindistan Başbakanı Modi ise yaptığı açıklamada Bangladeş'in enerji ihtiyacını karşılamaya hazır olduklarını belirtmiştir. Hindistan tarafından Bangladeş'e onaylanan elektrik satışı 500-1100 MW arasında değişmekte olup, ayrıca yenilenebilir enerji kaynaklarına ilişkin işbirliği öngörülmektedir.

<http://www.aninews.in/videogallery9/31935-bangladesh-finance-minister-expecting-fruitful-cooperation-from-india-in-energy-sector.html>

ÇİN:

Çin'de benzinin perakende satış fiyatının düşürüldüğü kaydedilmektedir. Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu'na göre gaz fiyatı 0.39 Yuan, dizel ise litre başına 0.43 Yuan düşecektir. Çin'de, uluslararası petrol fiyatlarının yerel fiyatlara yansıtıldığı bir fiyatlandırma rejimi bulunmaktadır. Çin ayrıca, petrol ürünlerine daha yüksek vergiler uygulamayı öngörmektedir.

http://news.xinhuanet.com/english/china/2014-12/26/c_133881219.htm

ORTADOĞU ENERJİ GÖRÜNÜMÜ

KATAR:

Dubai Elektrik ve Su Kurumu (DEWA) tarafından işletilen elektrik enerjisi kaynakları, Dubai şehrini aydınlatmaktadır. Uluslararası Para Fonu'na (IMF) göre MENA bölgesindeki toplam sübvansiyonlar 2011 yılında yaklaşık olarak 237 milyar dolar olmuştur; bu da bölgesel GSYH'nin yüzde 8,6'sına, hükümet gelirlerinin yüzde 22'sine ve dünya enerji sübvansiyonlarının yüzde 48'ine denk gelmektedir.

<http://www.gulf-times.com/eco.-bus.%20news/256/details/419817/gcc-energy-subsidy-lowest-in-qatar-at-55%25-of-gdp%3A-stanchart>

ÜRDÜN:

Ürdün Atom Enerjisi Komisyonu'ndan (JAEC) bir heyet, 11-13 Aralık arası Tunus'ta düzenlenen Arap Atom Enerjisi Ajansı Yürütme Kurulu (AAEA), 54. olağan oturumuna katıldı. Konsey, barışçıl amaçlı nükleer enerji projelerini uygulamak için gerekli altyapının oluşturulmasını ve Arap Stratejisi için büyük önem taşıyan atom enerjisini için tartıştı.

http://petra.gov.jo/Public_News/Nws_NewsDetails.aspx?lang=2&site_id=1&NewsID=176197&Type=P

BAE:

Birleşik Arap Emirlikleri Enerji Bakanı, petrol fiyatlarının varil başına 40 \$ gibi bir fiyata düşmesi durumunda bile OPEC günlük üretimini düşürmek için herhangi bir karar almadan ve acil bir toplantı için çağrı yapmadan en az üç ay bekleneceğini söyledi. Bakan Suhail Al-Mazrouei OPEC'in 27 Kasım'da aldığı günlük 30 milyon varillik üretimin öyle hemen düşürmeyeceğini söyledi.

<http://www.bloomberg.com/news/2014-12-14/u-a-e-says-opec-won-t-change-output-even-if-price-drops-to-40.html>

Abdurrahman BAYRAKTARKATAL

**AREGV (TEŞVİK YÖNETMELİĞİ) PARAGRAF 33 BÖLÜM 1'E GÖRE
DEĞERLENDİRME RAPORU KAPSAMINDA
ELEKTRİK VE DOĞAL GAZ ŞEBEKE OPERATÖRLERİNİN YATIRIM DAVRANIŞI
ÜZERİNE GÖRÜŞ**

2009 yılından bu yana, Almanya'da elektrik ve gaz dağıtım şebekesi operatörleri ile iletim ve (2010 yılından beri) uzak mesafe şebeke operatörleri teşvike tabidir. Düzenleyici rejimin değişikliği çeşitli hedefleri izlemiştir. Önerilen verimlilik karşılaştırmasının rekabetçi bir ortamı simüle ederek şebeke operatörlerinin maliyet düzeyini verimli bir düzeye indirmesi gerekir. Gerçi, bu teşvik düzenlemesinin şebekelerin değişim ve genişleme yatırımları için doğru ortamı ne derece oluşturduğu da belirsizdir.

Bu çerçevede, Federal Şebeke Ajansı Almanya'daki dağıtım, iletim ve uzak mesafe şebeke operatörlerinin yatırım davranışları için temsili bir örnek temelinde veriler topladı ve DIW Econ'u şebeke operatörlerinin yatırım davranışlarının istatistiksel analizi ile yetkili kıldı. Bu analizin sonuçları bu çalışmada sunulmuş ve tartışılmıştır.

Oran analizi, 2006'dan 2012'ye kadarki zaman içerisinde gelir ve karların şebeke operatörlerinde büyük ölçüde sabit kaldığı veya şebeke operatörleri için hatta olumlu bir gelişme gösterdiği sonucunu vermiştir. Benzer bir eğilim kendini satış kârlılığı ve öz kaynak verimliliğinde göstermektedir. Ortalama yatırım hacmi - gaz dağıtım şebeke operatörleri hariç – söz konusu dönemde aynı şekilde artmıştır.

Ekonometrik yöntemler kullanılarak elektrik ve gaz dağıtım şebeke operatörleri için yatırım davranışı ayrı ayrı analiz edilmiştir. Raporun esas konusuna ilişkin olarak araştırmanın ana bulgusu, yatırım davranışının teşvik getirilmesinden olumsuz etkilenmediğidir.

Analiz, elektrik dağıtım şebekesi operatörü için, teşvik düzenlemesinin getirilmesi ile şebeke operatörlerinin yatırım oranı arasında pozitif bir korelasyon göstermektedir ki bu da sabit varlıklarda yatırım payı olarak tanımlanmaktadır. Ayrıntılı analiz bu etkinin, düzenlemenin tasarımından kaynaklandığını göstermektedir, çünkü sermaye maliyetinin (2010 ve 2011) belirlenmesinde baz yıllarda önemli ölçüde daha yüksek yatırımlar yapılmaktadır. Buna ek olarak, ilk düzenleme döneminden önce verimlilik bakımından bir sistem operatörü ne kadar iyi değerlendirilmiş ise, dikkate alınan toplam süre içerisinde yatırım oranı o kadar daha yüksektir.

Teşvik düzenlemesinin etkisinin yanında, elektrik dağıtım şebekesi operatörünün yatırım davranışı için daha önemli bir korelasyon vardır. Yani şebeke operatörleri kent-egemen arz alanlarında kırsal alanlardakine göre görece daha fazla yatırım yapmaktadırlar ve küçük dağıtım operatörlerinin büyük olanlardan daha yüksek yatırım oranı bulunmaktadır. Ayrıca, yatırım oranı ile yıllık amortisman arasında negatif bir korelasyon tespit edilebilir.

Arz görevi açısından, orta gerilimde bağlantı noktalarının değişiminin yatırım oranı üzerinde önemli bir etkisi vardır. Bundan başka yüksek gerilimde dağıtık üretim kapasitesinin değişim oranı için pozitif korelasyon tespit edilmiştir. Ayrıca, orta gerilimde EEG tesis sayısının değişimi yatırım davranışını olumlu etkilemektedir. Son olarak, orta gerilimde arz kesintilerinin uzunluğunun artışının da daha fazla yatırımı tetikleyebilir olduğu görülmektedir.

Gaz dağıtım şebeke operatörleri için de teşvik düzenlemesi ile baz yıllardaki yatırım oranı arasında pozitif, ama çok zayıf korelasyon sonucu çıkmaktadır. Buna ek olarak, sadeleştirilmiş prosedüre katılan şirketlerin yatırım oranları daha yüksektir. Buna karşılık, eyalet düzenlemesi kapsamındaki operatörlerin yatırım oranı, federal yetki kapsamındaki operatörlerden ortalama olarak daha düşüktür.

Gaz şebeke dağıtım işletmecilerinin yatırım davranışı için de, diğer önemli korelasyonlar vardır. Kamu mülkiyetli şirketler önemli ölçüde daha düşük yatırım oranına sahiptirler. Farklı yatırım davranışının gerçekten mülkiyetle mi yoksa yapısal telafi etkisiyle mi ilişkilendirileceği ise belirsizliğini korumaktadır. Buna ek olarak, yoğun nüfuslu bölgelerdeki (kentsel alanlar) gaz şebeke operatörleri kırsal alanlardaki operatörlerden daha yüksek bir yatırım oranına sahipler, ancak sanayi müşterili gaz şebeke operatörlerinin nispeten düşük yatırım oranı bulunmaktadır. Boyutlarına bakıldığında küçük şebeke dağıtım operatörleri büyük olanlardan daha yüksek bir yatırım oranına sahipler. Benzer şekilde yıllık amortisman, yatırım oranı üzerine olumsuz etki yapmaktadır. Arz görevindeki değişiklikler açısından yatırım davranışı tüketim noktalarının artışına olumlu yanıt vermektedir. Yeni eyaletlerdeki operatörler nihayetinde daha yüksek bir yatırım oranına sahiptirler.

Dağıtım şebeke operatörlerinin aksine, iletim ve uzak mesafe şebeke operatörleri için Almanya'da bu tür şirketlerin sayısının azlığı nedeniyle yatırım davranışı hakkında İstatistiksel olarak kanıtlanmış ifadelere rastlanmamaktadır. Yine de, bu şirketlerin yatırım ve yeniden yatırım(reinvest) davranışlarına ait veriler bu çalışmada analiz edilmiştir. Bu analizin ana sonucu ne iletim, ne de uzak mesafe şebeke operatörleri için yatırım davranışı ve teşvik düzenlemesinin yürürlüğü arasında (pozitif veya negatif) bir korelasyonu düşündüren herhangi bir gösterge olmamasıdır.

http://www.diw.de/documents/publikationen/73/diw_01.c.492133.de/diwwkompakt_2014-092.pdf